

Kálag e Hibru Ndibned n kálag

Mod awě atelé enén kálag antel chó áwéd bad bé Krısto nlém a abum áyāl e metake nıme bó donje á bad békúdé'áá adúbe áde béndūbēē Yesuε. Alúmté áte nén aá melě nıme Yesuε ápééné métómé melě nıme ménsēbē abé. Alúmté-'ε áte ámpē nén aá béēhūntē nlém nén bán Dyōb déelónédte akag áde ábágé. A melě mé'sō nıme Dyōb démwēē ne ábē bad mbwiined ne Mosεε, beprise bóó bébágé'áá Dyōb mendε á nló nı bad. Boη bóob, Yesuε mó adé mod a tınté a bad ne Dyōb abé-'ε prise ambáámbáa awe atómé bekal bé'dáádəη bé' bóód, atóm ángel, atóm-me káəηne Mosεε, áyāle eche yāl chēn chóó ámbéé née mendε, ngen póg ne ngen ésyāəl. Hōm áde ádíí Átómténé Asáη tómaa hōm áde beprise bé' bóód bébágé'áá mendε á nló nı bad, mendε nıme ábágé-'ε mékwógnédé.

Nkabtéd n kálag

Krıtəə mó alúmté bad ngáne Dyōb ákóó abé 1.1-

3

Krıtəə atómé ángel 1.4-2.18

Krıtəə atómé Mosεε bó Josua 3.1-4.13

Krıtəə adé prise awě atómé beprise bésyāəl á mbyaa nıme Levi 4.14-7.28

Melě nıme Krıtəə nıtómé melě mé'sō 8.1-9.28

Mendε nıme Krıtəə ábágé nıtómé mendε nıme beprise bébágé'áá bóód 10.1-39

Adúbe atómé chōm ésyāəl 11.1-12.29

Abé áde áwógte Dyōb menyınge 13.1-19

Mekáne mé asóg 13.20-21
Melentεn mé asóg 13.22-25

Dyöb áhóbé wée bad mbwiined ne Mwän

¹ Se' bód, Dyöb dénhōb wée ábēd betaa, anláá bekal bé'dáédəŋ mam áláa bó. Anhób áwāb ngen ne ngen, ábenléd-te menzii híin áhób áwāb. ² Boŋ á e'pun bé asóg hén, ahóbe wée syánē, álāŋgē awe Mwän mam áláa syánē. Wée ane Mwän dōo Dyöb ápóo boŋ áhəgé' nkoŋ mí mín ne ní sé. Mós-'aá Dyöb átíidé aá mó awóo nhəgtéd rísyāāl. ³ Ane mwän móo adé e'kin-áte bé ehúmé é Dyöb, mós-'aá alúmte syánē ngáne Dyöb ákóo abé. Adíi melemlem née Dyöb-pe adíi. Ngíne e eyale é nsəl échē ane Mwän ebélé mekan mésyāāl mékag á'sō ngáne métəŋgéné abé. Ahúd áde áhúdé syánē á mbéb-te, abelé syánē moosyāal desáá. Ambíd e nê, andyεé Dyöb á Ngum é ekáá é mbáá ádyöb.

Mwän a Dyöb atómé ángel

⁴ Né-ó, Mwän a Dyöb atómé ángel. Melemlem nê dōo dīn áde Dyöb áchəgé mó aá, "Mwän" atómé dīn ádāb á "áŋgel." ⁵ Dyöb déēhōbēē wée ángel ké póg mbêd aá, "Edíi awem Mwän, chíi, ndíi sós." Dyöb déēhōbē'aá wée ángel ké póg aá, "Měbē Sáá, mó-'ε abé awem Mwän."

⁶ Boŋ Dyöb áđēhób aá mólóme' awe Mwän a'só á nkōŋsé-te, anhób ámpē aá, "Ángel échēm ésyāāl étəŋgéné mó edúbé abε."

⁷ Anhób təŋgene ángel pən aá, "Abelé éche ángel édé née epub.

Echê Angel éche édé ábē bembøledε,
 abélé édii née muú míme ríchodne’.”

8 Bonj Dyöb dénhōb tâηγεne Mwān aá,

“A-Dyöb,

wεékamlén á ngíndé ne á ngíndé.

Wεékamlén ábōη bad nyaa echē etāηγένé.

9 Edəə mam míme métāηγένé, ékō̄-’ε mam míme
 mééboo.

Né-’aá ákás bonj Dyöb, ádonj Dyöb,

áp̄wēd wε ábē etógnén tómaa baásyā̄l ábe
 nyáābō̄ nyédé,

áp̄wēd-τε wε ábē menyīηγε tómaa baásyā̄l ábe
 nyáābō̄ nyédé.”

10 Dyöb áhóbé ámpē aá,

“A-Sāη wε-εé ehágé nkōηsé se á mbooted,

nkoη mí mín-νε ndii abwóg áde éhágne échoη ekáá.

11 Abē bwēm é’syā̄l bépě á asóg, bonj wε pen wεébē
 abé ne abé.

Abē bwēm é’syā̄l bémaa áse née mbóté.

12 Wεényag bó áte ngáne bényagεé mbóté,

wεéhəηlén-νε bó áte ngáne béhəηlanné mbóté.

Bonj wε pen wēbē ebé melemlem, ádōη alongé-’ε
 déewóηgé asóg.”

13 Dyöb déēlāηgēē ángel ké póg mbēd aá,

“Dyεé με é ekáá émbáá hén

káāη ne á póndé eche mébenlé

bonj ékōgtéd ábōη bad bé ekōyí ámin ne mekuu.”

14 Cheé-ō ángel édii? Edii e’dəádəη ábē é’benle
 Dyöb. Dyöb álóme-’ε bó áwóηγεν bad ábe békūd
 e’sósoη.

2

¹ Né-óó ngáne débíí nímén mekan, detəŋgéné kéchéé éche déwógé nlém asum áyāl ábəl bon deépānē' nzii. ² Mekan níme Dyöb dénlaā' é ángel aá éláa ábēd betaa ménwōŋ ngíne. Bad bésyāāl ábe bénkēnhíd nímē mekan, ábe bénkēmbēl-le ngáne nímē mekan méhóbé'áá, bēnkūd nkógsen níme bēntəŋgēnnē akud. ³ Chán-nō nyéwémtné bán dehēle debíd nímén nkógsen áte nzé deewōŋne nkalaŋ ní bwām pónDé? Mmē nkalaŋ mós-'aá nípene' enén ndín e e'soóson. Sāŋgú Yesue mwēn mós asébpé bad akale təŋgene ábén e'soóson. Bad ábe bēnwōg-ke mam nímē ánhōbpē, bēmbēl syānē denyín nén bán médé mbále. ⁴ Dyöb dómpē dénlūmēd syānē áte nén aá nímē nkalaŋ níde mbále. Ambəl nē alúmed áde álúmté e'chemléd, mekan mé menyáké ne menyáké híin. Anlúmed nē ámpē ne mekan nímē bad bēbélé'áá á ngíne e Edəádəŋ éche Esáá éche Dyöb démbéé bós. Dyöb dēmbě bad Edəádəŋ éche Esáá ngáne ébonnéde mós.

Ane awě alyágte syánē ákud e'soóson

⁵ Saké ángel chós Dyöb ábánné aá ékamlén nkōŋsé mékōlē nímē séhóbéé bán mēpě. ⁶ Bon éténlédé hōm ahóg á kálag e Dyöb pen nén bán, "A-Dyöb, cheé moonyon ádíí awě éwōŋné pónDé? Cheé mwān a moonyon ádíí éche ékáá bon énoné mós?

⁷ Ayāl e esōŋ é pónDé, wembēl enkēmpaá ángel. Wembané mós á atii dé ehúmé ne edúbé.

⁸ Wembě mós ngíne ákamlén chōm ésyāāl." Abē adé ébágé mós ngíne ákamlén chōm ésyāāl, álúmté' bán chōmchōm éesaá éche éesě ásē e

nkamlen nímē. Kénée édíí-'aá nê, deenyínéé bōob nén bán chōm esyāāl édé ásē eché. ⁹ Boŋ denyíne' ngáne Yesue ádíí. Ayāle esōŋ é pónDé Dyōb dēmbēl enkēmpaá ángel. Bōob, Dyōb ábágé mó ehúmé ne edúbé née kōŋ áyāle metake míme ákúdé ne kwééd eche áwédé. Dyōb álúmté syánē nímē nsimé awé áde Yesue áwédé á nló mí bad bésyāāl.

¹⁰ Bwēm é'syāāl é'díí é' Dyōb, mó-'aá anone' bó. Ngáne édíí nén bán Dyōb áhede' aá bad híin békud etál ábé ábe bán, békud-te ehúmé, émbē mboŋ nén bán ábēl mod awē ásalé bó nzii ákud metake. Nê débēl ákwognéd ábé mod awē ábēl boŋ bad békūd e'soosōŋ. ¹¹ Yesue awē abele' boŋ bad bésán, ne bad ábe bésáá, bó moosyāāl bédíí bán bé Sáá nhóg. Né-'aá ákóá boŋ Yesue eekwágé' áchəg bó aá baányan. ¹² Eténlédé nén bán anláá Dyōb aá, “Mēlāā ábēm baányan ngáne ádoŋ dīn ápédé abé. Mēkēn wε nzé syāābōō sēlādné hōm ahóg.”

¹³ Anhób ámpē aá,

“Mēésūm nímēm nlém ne Dyōb.”

Anhób-pe ámpē aá,

“Mē nén, syāābe bán ábe Dyōb ábágé mε.”

¹⁴ Ngáne édíí nén bán ábē bán bé Dyōb bédíí baányon ábe bēwóó ekob é yāl ne mekií, Yesue ámpē antéd yāl e moonyon née bó. Ambel nê ábēl boŋ kwééd eche ánwēē ébóded ngíne eche Satanε awē abele' boŋ bad bēwág. ¹⁵ Awé áde ánwēē áhúdé bad á mehan ábe bēmbē betāŋ á alongé ádāb ásyāāl áyāle mbwóg ní kwééd. ¹⁶ Enyínnédé bwām nén bán saké ángel ánhyéé awōŋgen. Boŋ ampē áwōŋgen bad bé mbyaa míme Abrahamε. ¹⁷ Né-óó éhédnádtaá nén bán Yesue ábē melemlen née baányon á menzii mésyāāl

âbel bonj âbê prise ambáámbáa awě awóó nlém ní ngɔl, abé-'ε mod awě béhele bésuṃ nlém áyāl. Abele áde ábenléé Dyöb, ábélé Dyöb álagsan bad mbéb. ¹⁸ Ngáne édíí-'áá bán mwën antäg, ákūd-te mekəgsen, awōngan bad nzé bédé á mekəgsen-tê.

3

Yesue atómé Mosεε

¹ Né-ɔ́ a-baányan, nyé ábe Dyöb áchénlé ábē ábē bad, nyénəne' Yesue. Mó adé mbapεε awě Dyöb álómé, abé-'ε Prise ambáámbáa a mekan níme séhóbé bán sēdúbpe. ² Dyöb dēmpwεd mó, ábenlé-'ε Dyöb ne nlém nhóg melemlem ngáne Mosεε ábénlé'áá Dyöb ne nlém nhóg á abum á ndáb á Dyöb. ³ Mod awě alóó ndáb, bēbelé bēbe mó edúbé tómaa ndáb eche alóó. Melemlem nê dáo Yesue ákwógnédé ákud edúbé éche étómé edúbé éche Mosεε. ⁴ Ndáb téé ewóó mod awě alóó chó. Bonj Dyöb dáo alóó chōm ésyā́l. ⁵ Mosεε abédé mbaledε á abum á ndáb á Dyöb, awě abēnlé'áá Dyöb ne nlém nhóg, álūmtē' bad mam á'sō é' pónde níme Dyöb débēnlé. ⁶ Yesu Krístəə pən abédéε Mwän a Dyöb, ákamlán-ne abum á ndáb á Dyöb ne nlém nhóg. Syánē ámpē dedíi bad bé abum á ndáb á Dyöb nzé édé nēn bán dedé déchə́hnedé, desumé-'ε nlém ne chōm éche débé́éné kúmbe, éche désúmé-'ε nlém áyāl.

Elébé ne bad ábe bēedúbpe

⁷ Né-ɔ́, nyéwōg chōm-éε Edə́ədə́n éche Esáá éhóbé. Ehóbé áá,
“Chii nēn nzé nyéwógé ehób é Dyöb,

8 nyéewúéné' Dyöb nló áte ngáne ábēn betaa
bénwūēnnē Dyöb nló áte á póndé echē
bēnkunnénné Dyöb yǎl.

Bēnkunnén mó yǎl

á póndé eche békógé mó é ehyánge.

9 A ehyánge wê, bēnkǎg mε,

bényín-νε mam míme míbélé é etún é móom
mé mwě méniiin.

10 Nê dós dēnkǎη bon níliin ene nyonηel e bad bon
nhób mεé,

‘Awab nlém-tê, bétamnad,

béēhídē-’aá nzii echēm.’

11 Né-ός, menliη, mmwé-’ε melě mεé

‘Béesónlé áwēm abwóg dé nkóme-áte mbêd.’ ”

12 A-baányanη nyétêd póndé ábel nyé mod-
mod nyéewóó nlém mé mbéb míme méédūbpē’
Dyöb, ábel bonη nyéētεdté Dyöb áde ádé á alongé.

13 Bonη pen nyéwéde’ nhóg ne aníní nlém á abum
epun téé, ngáne échē epun échágnédé bán “Chii”,
ábel bonη mbéb méedogé nyé modmod áwúēn
Dyöb nló-áte. 14 Syánē dedíi mod nhóg ne Yesu
Křístæ, nzése delyǎgé decháhēnéde kóóη ne á asóg
ne mekan míme désébpé adúbe tâηgene Dyöb.

15 Demaá anyín nēn bán éténlédé á kálag e Dyöb
nēn bán,

“Nzé nyéwógé ehób é Dyöb,

nyéewúéné’ Dyöb nló áte

ngáne ábēn betaa bénwūēnnē Dyöb nló áte á
póndé eche bēnkunnénné Dyöb yǎl.”

16 Benzébádé bēnwōg ehób é Dyöb bonη
békunnén Dyöb yǎl? Abê bad bésyāāl, saá
bad ábe Mosεε ámbídēnnē á Egipto bēbédé-yε?

17 Benzébádé Dyöb dēnliín-naá é etún e móom

mé mwé méniiin? Saá bad ábe bēmbel mbéb bōō bēnnaá ndim é ehyáŋge-ye? ¹⁸ Benzébádé Dyōb démwēē melě aá béésónlé áwe abwóg dé nkóme-áte mbéd? Saá bad ábe békēmběl ngáne áhédé'áá-ye? ¹⁹ Né-ōó, denyíne' nén bán, bénkēnhenlé asól áyāle bénkēndúbéé Dyōb.

4

Nkóme áte míme bad bé Dyōb békudté

¹ Ahób áde Dyōb dénhōbpē aá syánē dēsōl áwe abwóg dé nkóme-áte ádii étyéémé. Né-ōó déttéd póndé ábel boŋ nyé modmod eebóó' asól áhed.

² Syánē ámpē dewógé nkalaŋ mí bwām melemlen ngáne bōmpē bēnwōgkē. Bēnwōg mímē nkalaŋ mí bwām boŋ ménkēnwōngénné bó ne awōŋgen dēn áyāle nén, bénkēndúbéé mō. ³ Bōōb-pōó, syánē ábe dedúbpe mímē nkalaŋ, desóle' ádé abwóg dé nkóme-áte. Boŋ ne bad ábe béēdúbpe pen, Dyōb dénhōb aá,

“Menlīŋ, mmwé-'ε melě nén meé,

‘Béésónlé áwēm abwóg dé nkóme áte mbéd.’ ”

Anhób nê, kénéē edíí bán ammad míme nsón amad se áde áhágé nkōŋsé, abwóg dé nkóme áte dēmmād-te abé. ⁴ Eténlédé á kálag e Dyōb tēŋgene epun éche élónténé epun saámbé nén bán, “Dyōb dēmmād míme nsón. Né-ōó ankómé áte epun éche élónténé epun saámbé.” ⁵ Eténlédé á kálag-tê wē ámpē bán Dyōb áhóbé aá,

“Béésónlé áwēm abwóg dé nkóme-áte mbéd.”

⁶ Né-ōó, etál edíí ébágnédé donge á bad ásol á hōm dé nkóme-áte. Boŋ bad ábe bēnwōg nkalaŋ mí bwām se' bōód, békēnhenlé asól, áyāle nén békēmbenlé mekan míme Dyōb dénlāā'é bó

aá bébel. ⁷ Nê dêmbël, Dyöb dêmpwëd epun émpëe, áchāg-ke chó aá “Chii.” Anhób nê etûn é pónde ámbid echë ábēd betaa bēnkēmbēnlé ngáne ánhōbpē aá bébel. Anhób nê mbwiined ne e'yale ábe Dabidē ábe mímáá nyé atele nén mēé, “Chii nzé nyēwógé ehób é Dyöb, nyéewúéné' Dyöb nló-áte.”

⁸ Nzé émbē nén bán hōm áde Josua ânkeénné bad dōo dēnkōḡ hōm dé nkóme-áte abé, né ámbid e pónde Dyöb dēnkēnhōbpé t̄ḡḡene epun émpëe.

⁹ Né-óó hōm dé nkóme-áte áde áde nēḡḡáne nkóme-áte míme Dyöb dēnkōmēē áte áde ámáá nkōḡsé ahḡ ályágé ásine ábē bad. ¹⁰ Kēnzéé awë asólé á abwóg dé nkóme-áte á Dyöb, akōmme áte áyāle amadé míme nsōn, melemlem ngáne Dyöb dēnkōmēē áte áde ámáá nkōḡsé ahḡ. ¹¹ Né-óó syánē déwan áte désōl áde abwóg dé nkóme-áte, ábel boḡ syánē modmod deebóó asól áhed. Deehidé' mekuu míme bad ábe bēnkēmbël ngáne Dyöb dénhōbpē. ¹² Debíí nén bán Eyale éche éhuú ne Dyöb, édé alongé, édé-'ε ngíne. Ekóbpe' tómaa páá e nsəl mbe. Esóle' mod áte káḡḡ se á mbom ní ngob e yäl ne edāádḡḡ. Esóle-'ε mod káḡḡ se á mebōḡ mé yäl ne á e'hid-tē. Echē eyale écheme' mewēmtēn mé mod ne kéchéé éche mod áhedéé abel. ¹³ A e'só é' Dyöb, chōmchōm éesaá á e'koḡnéd. Chōm ésyāäl édé á tâl é ékwéé. Dyöb dó-'aá déḡḡḡné mekan mésyāäl mímē débēléé aláa.

Yesue adii ndale e prise ambáámbáa

¹⁴ Né-óó, ngáne déwóó Prisē Ambáámbáa, Yesue Mwān a Dyöb, awë akií ámīn á'sō é' Dyöb, déchḡḡned adúbe áde désúme nlem

áyāl. ¹⁵ Awesyánē Prise Ambáámbáa asónténé mechínzé mímēd, áyāle nén mómpe ankūd melemlēm mé mekǽsēn míme dékudēé á menzii mésyāāl, boŋ kénê, enkēnbenlé mbéb. ¹⁶ Né-óó ne e'sum bé nlém désíde benben ne atii dé nkamlēn á Dyōb áde ábage nsimé. Deewógé mbwóg ké nhóg. Débel nê ábel boŋ Dyōb áwóg syánē ngal, ábāg-ke syánē nsimé mímē méwōngān syánē pónde téé eche détógnéné nwōngēn.

5

¹ Prise ambáámbáa téé awē Dyōb ápwéde áfinté e bad, ápwede mó ábele mó á dīn áde ábē bad. Ane prise móo akobe' mende wéē bad boŋ ábage mó wéē Dyōb néē nde ne mende ábel boŋ Dyōb álagsēn bad mbéb. ² Ahēle bad yāl achedēn ábe bépane' nzii áyāle béebii' é chōm éche bébeléé áyāle nén mwēn ámpē adii moonoyō awē awóo mechínzé mé ngob e yāl. ³ Nê ábélé atāngéné néē ábageé mende káōne áyāl e míme mbéb mēn, ábage-ε áyāle mbéb mí bad. ⁴ Modmod mwēn eéhēlē-sē ábe yāl edúbé é prise ambáámbáa. Dyōb dōo ápwede' mod ábé prise, melemlēm ngāne ámpwēdté Arōne.

⁵ Melemlēm nê dō-'aá Krīstā mwēn énkēnchógédté yāl ábé prise ambáámbáa. Dyōb dōo dēmpwēd mó. Dyōb dénlāā mó aá, “Edii awem Mwān.

Chii ndii Sóó.”

⁶ Nê áde á kálag e Dyōb hōm dēmpēe bán Dyōb dénlāā mó aá

“Wēébē prise abe ne abé,
néē Melkizēdege.”

⁷ Ade Yesue ábedé á nkōjsé, akánné'áá, áchāā Dyōb, áchyéé' awé á ngīne, mēsod mébidē' mó á

m̄id. Akánné'áá wéε mod awě ahele ásōη alongé ádē. Dyōb dénwōg mó mekáne áyāle anwōη mbwóg ní Dyōb áte. ⁸ Kénéε ábédé Mwān a Dyōb, an'yágé áwógen Dyōb mbwiined ne metake míme ánkudté. ⁹ Dyōb dēmbēl ankwognéd abé-'ε prise ambáámbáa awě akwōgnédé, ábel bad ábe bēwógne mó békud e'soóson ábe é'dé á ngíndé ne á ngíndé. ¹⁰ Dyōb dēmbané mó á atii aá mó adé prise ambáámbáa née Melkizεδεge.

Elébé ábel mod éétdé adúbe

¹¹ Nwóó mam híin áhób t̄ηgene ádén atón. Elénlé me áte ngáne mébenlé boη nyésóηtén mó, áyāle nén nyéewámsánné dyam asóηten. ¹² Nhóbe nén áyāle nén nyēt̄ηgén bad abé bōb ábe báyágte' bad bēmpē. Boη nyédíi nyéhednad ámpē bán mod áyáged nyé mam míme nyēmmadté abíi t̄ηgene nkalan ní Dyōb. Nyédíi nyédé née bán bé nkóál ábe bēhednad abíi saké ndyééd. ¹³ Kénzéé awě adíi amwáa' abíi, adíi née nkóál. Eéβī'ε mboη ne mbéb. ¹⁴ Ndyééd pen edíi áyāle bad ábe bémáá akwog. Mod ambáá adíi mod awě ayágké, awě amēnténé-'ε mboη ne mbéb ábíi.

6

¹ Né-óó dékεene adúbe á'sō n̄ηgáne bad ábe bémáá dyam abíi. Deet̄ηgenéé née détédeé pónde ámpē áyáge mam míme bēn'yágēdtē syānē t̄ηgene Kr̄istā se á mbooted. Demmād ayáge, debí-'ε nén bán bad bēt̄ηgéné békúné mbíd, bētēdē abel dé mekan mé mbéb míme mépεene' kwééd. Demmād-te abíi nén bán bēt̄ηgéné Dyōb adúbe,

² béyāgtē bad t̄ngene edusen* ne t̄ngene abán á bad mekáá á nló. Debí-'ε nén bán bétāngéné bad ayóged t̄ngene mpuu ne t̄ngene mbakú e nkáásé echē ēbē abé ne abé. ³ Deétdé nímén mekan. Dékag á'sō nzé Dyōb ábágé etál.

⁴ Nhóbe nén áyāle nzé bad bétédté ádab adúbe, mod éēhēlē-sε ápēēn bó ámbid ámpē, bétēdē nímab mbéb bétimen Dyōb. Nhóbe bad ábe bēnkūd e'nyínen bé ekíde, bēwóglén nnam í Dyōb, békūd-ε Edāádā ēche Esáá néε bad bēmpēe. ⁵ Bēwógléné e'boŋ bé eyale é Dyōb, bényín-ne ngine echē ēbē á pónde eche Dyōb dékamlénné. ⁶ Nzé ábē bad bémáá-'ε nímē mekan anyín boŋ bétíme bétédté ádab adúbe, mod éēhēlē-sε ápēēn bó ámbid ámpē áte de mbéb áhíd Dyōb. Abán áde bébáá'ε Mwán a Dyōb áyāl, ébelé ébé byánán bēbomme' mó á awog ámpē, bēkwāgtē-'ε mó á'sō é' bad bēmpēe. ⁷ Ndōob eche mbúú éyógké achóoted boŋ mendíb mésól ásē, ebele bwēm é'kwog bwám. Abē bwēm é'belé é'wōngān bad ábe bēwéné bó. Nē álúmte bán Dyōb ánamte' ene ndōob. ⁸ Boŋ nzé ene ndōob ekwogte' mekōd ne e'sum bé mbéb bēmpēe, né eésáá dyam de abelen. Né kóāŋ ne á asóg béhyāād-ε chó.

⁹ A-baányan, kénéε rílanḡéé nyé nén, ndúbpé nén méé nyēbele' mekan nyaa eche nyékudté mekan mé bwám mé e'soósoŋ. ¹⁰ Dyōb ábele' nímē mekan nyaa echē etāngéné. Eéchatánné nsón ké nhóg níme mod ábelé, échatán-naá edāŋge éche mod

* **6:2** Edusen: echē edusen énkēmbáá edusen echē bédúsánnáá bad ábe bédúbpé Krístā bēnpen. Bad bé Israel bómpē bēnwōŋ elem éche bédúsánnáá bad, bédúsán-ne bwēm bēmpēe.

álúmté mó ngáne nyédíi nyébeɲléé bad bé Dyöb bémpēe. ¹¹ Mmed nlém ndíi nén bán nyé mod téé nyébê nyéwōŋ ene kán kóŋ ne á asóg ábel boŋ nyékude' chōm ésyāāl éche nyésúmé nlém áyāl bán Dyöb débe nyé. ¹² Séehēdēē bán nyébê bad ábe béehédé chōmchōm ábel. Boŋ sēhede' bán nyébê bad ábe béhíde' mekuu míme bad ábe béwesán áyāle bédúbpé Dyöb. Echē ndín é bad éküð chōm ésyāāl éche Dyöb áhóbé aá móðbē bó.

Dyam áde Dyöb áhóbé déehídtéé ásē

¹³ Se' bóð áde Dyöb dénhōbpē aá móðbelé Abrahame dyam, ammwé melē aá móťŋgēnē áde akag alóned. Ade dīn dēn dōó ámmwēēnnē melē áyāle nén modmod eebédeé awē atómé mó awē áhélé'áá-se amwé melē áwe dīn. ¹⁴ Anhób aá, “Nhóbé nén mēé, ntŋgéné we anamed, mēbēl-le mímōŋ mbyaa níbūū áte bwāmbwam.”

¹⁵ Abrahame anwesén ásūm-me nlém, né-óó anküð chōm éche Dyöb dēmbēénné mó akag. ¹⁶ Nzé mod amwāg melē abenlad dīn áde mod awē atómé mó. Mpentēn ké nhéé-'e mímě bad béwóó'é, melē móó méyānle'. ¹⁷ Dyöb áhédé'áá ábê bad ábe ámbéé akag alúmed áte nén aá, móóhúdté dyam áde móhóbé ásē. Né-óó amwé melē ásoŋten akag áde ábágé. ¹⁸ Né-óó Dyöb ábágé syánē mekan mébe mímě méehēŋlán áyāle Dyöb déehelēé-se ákal metóm. Abagé syánē akag, amwé-'e melē. Abelé nē ábel syánē awē dekii áwē ábel ákəə syánē, déwōŋ e'wéd bé nlém, désum-me nlém ne mekan míme áhóbé aá móðbē syánē. ¹⁹ Abē e'lyág bé nlém é'díi néé chōm éche ébélé alonŋé ádēd ásúmnédé, ákoŋned-te. Ebé e'lyág bé nlém bóó békāŋ boŋ

detóm abad dé mmwε ámīn, dépe á abwóg á hōm áde ásáá wée Dyōb ádíí. ²⁰ Yesue mó asébpé asól áhed á nló míme syánē ábonʒen syánē e'dii. Bōob atimé prise ambáámbáa awêd awě adé á ngíndé melemlen née Melkizεδεγε.

7

Melkizεδεγε abédé Prise

¹ Melkizεδεγε abédé k̄η e dyad á Salem, abé-'ε prise a Dyōb á Ngum. Ambomén Abrahamε áde Abrahamε áhúé'ε á bel ábe ánwū'ε k̄η é bad, ánāmēd-τε Abrahamε. ² Abrahamε-'ε ábe mó akab á bwēm ahóg átínté mekab mé bwēm dyōm míme ánhūēnnē á bel. Dyam dé'sō, dīn á Melkizεδεγε á ehób é Hibru ádíí bán, "K̄η eche ebele mam míme ítánǵéné." Atón áde álónténé mébe ádíí bán "K̄η e Salem," awě adé "K̄η e nsan." ³ Eetenledéé hōmhōm nén bán Melkizεδεγε anwón sáá, ké'ε mbyaa. Béetele-'áa ngáne béchyáá mó, ké'ε ngáne áwédé. Adii prise á ngíndé ne á ngíndé melemlen née Mwǎn a Moonyon ádíí Prise á ngíndé ne á ngíndé.

⁴ Nyénǵone-ǵó nyaa e ndǵle e mod echě Melkizεδεγε abédé. Abrahamε, sáá ambáá awêd, ambě mó akab ahóg átínté e mekab mé bwēm dyōm míme ánhūēnnē á bel. ⁵ Mbéndé e Mosεε ebagé kunze nén bán bad bé mbyaa míme Levi ábe bédé beprise békobe' akab á bwēm ahóg átínté e mekab dyōm téé, wée ábāb bad bé Israel, kénée émbēē bán bómpē bébédée mbyaa míme Abrahamε. ⁶ Melkizεδεγε enkēmbídté á mbyaa míme Levi, bon kénê ankōb akab á bwēm ahóg

átíntê e mekab dyôm wée Abrahamε. Annaméd-
 te Abrahamε, Abrahamε awě Dyõb dêmmadté
 akag abε. ⁷ Ebyééné nén bán mod awě anamte'
 mod atómé mod awě ánámte. ⁸ Βαῶβ-ρῶό, prise
 éche ébídé á mbyaa míme Levi ábe békobe' akab
 ahóg átíntê e mekab mé bwēm dyôm, bésyāāl
 bédii baányonj ábe bėwāg. Βοη Melkizεδεγε
 awě ankõb akab ahóg átíntê e mekab dyôm,
 adii mod awě eewéde, ngáne kálag e Dyõb
 élũmtεé. ⁹ Dehele dehób bán Levi awě akobé'áá
 mekab wée bad mwěn ámpē abagé akab wée
 Melkizεδεγε mbwiined ne sáá ambáá Abrahamε.
¹⁰ Dehele dehób nê áyāle nén, áde Melkizεδεγε ákíf
 Abrahamε abomen, né béēchyāā'é Levi.

¹¹ Dyõb dêmbě bad bé Israel éche mbéndé á
 pónde echě bad bé túmbé e Levi bėbédé beprise á
 alonj á Israel. Nzé nsón míme ábê beprise bėbélé'áá
 ménkwognéd ábel bad bėkobned á'sō é' Dyõb,
 né nzom enkēmbáá echě prise ampée ábídeé née
 Melkizεδεγε awě eebíde á mbyaa míme Arone.*

¹² Nzé mpwēdtéd mé beprise ríhóhéné túmbé,
 né mbéndé chómpē etáhgéné ahəhəlen. ¹³ Mod
 awě ríhóbεé mímén mekan áyāl, ambíd á túmbé
 empée. Modmod eébidē-'áá awe túmbé mbéd
 awě abelé nsón míme prise. ¹⁴ Ebyééné bwām nén
 bán Sánḡwée awēd ambíd á túmbé e Juda. Mosεε
 enkéntúbpé đın nén áá beprise bėbíd á túmbé e
 Juda.

Yesue adii nées Melkizεδεγε

---

* **7:11** Arone: Arone ambíd á tumbé e Levi. Mó abédé prise
 ambáámbáa e'só e bad bé Israel.

¹⁵ Dyam ádë déhóbé t̄ηgene ah̄ηλεn á mbéndé ábúdé anyinned ne abíd áde prise ampée ábídé née Melkizεδεγε. ¹⁶ Saké mbéndé é baányon ch̄óó émb̄l bon abé prise. Bon adé prise áyāle awóó ngíne ábé á alongé abé ne abé. ¹⁷ Eténlédé á kálag e Dyöb nén bán,

“Edii prise á ngíndé ne á ngíndé,
melemlem née Melkizεδεγε.”

¹⁸ Nzé denoné ped póg, Dyöb ásídté mbéndé é’ b̄óód á nkæg, áyāle énkênwúú’ é áte, énkênkwógnéd-taá.

¹⁹ Debíi nén bán mbéndé eébb̄l̄ēē-se ch̄ómch̄óm ébé ngáne ét̄ηgéné abé. Nzé denoné-’ε ped eníníi, ch̄óm é bwām épédé éch̄é ék̄áá bon dewón e’lyág bé nlém. Ch̄ó-’aá épεene syánē benben ne Dyöb.

²⁰ Dyam démpēe áde débíi ádíi nén, Dyöb démwē mel̄ē aá Kr̄ist̄æ ābē prise abé ne abé. Bon áde bēmpwēdté beprise bēmpēe, Dyöb dénkēmmwáá mel̄ē ké nhóg. ²¹ Bon áde Dyöb ápwédé Yesue prise, anhób aá,

“S̄āngwéé amwédé mel̄ē,
éehúd-taá m̄mē mel̄ē ásē,
aá,

‘Edii prise á ngíndé ne á ngíndé.’ ”

²² Mmē mel̄ē mél̄úmte nén bán Yesue mó adé e’chemléd ábé é’l̄úmte syánē nén bán mel̄ē m̄me Dyöb ámwédé méehidtée ásē. ²³ Beprise bé’ b̄óód bēmbuú áte áyāle nén kwééd ebélé’áá béehēle’áá nsón akεen á’sō. ²⁴ Bon ngáne Yesue ádíi á alongé abé ne abé, ābē prise á ngíndé ne á ngíndé. ²⁵ Né-
óó, Yesue akwōgnédé áson alongé á bad ábe bēpag wēε Dyöb áwe mbíd. Akwōgnédé áson bó ne ason ásyāāl áyāle nén, adé á alongé póndé ésyāāl ákanned bó.

26 Ehédnadtáá nén bán déwōη ene ndín e prise ambáámbáa awě asáá, mod eéhēlēē se ahób mó awusé ké hóg áyāl, eewóó'é atón á mbinde ké hóg á yāl, awě apágnédé bad bé mbéb áyāl, bēbānē-
 'ε mó ámīn e atii dé nkamlēn ámbáá. 27 Eesaá nēε beprise ábiníí ábe bétāηgéné bēbage mende epun-té. Abē beprise bésébpε mende abε áyāle mímab mbéb, boη bēbage mende áyāle mbéb ní bad bēmpēε. Boη Yesuε ambε yāl nēε mende áyāle mbéb ní bad. Ambēl-le nē ngen póg ne ngen ésyāāl. 28 Mbéndé epwεde baányoη ábε beprise bēmbáámbáa. Baányoη bēbele' mewusé. Boη Dyōb dēmpwēd awe Mwān ne melě áde ámáá mbéndé abε. Abelé-ε ane Mwān akōbnédé á ngíndé ne á ngíndé.

8

Yesuε mó adé syánē prise ambáámbáa a melě mékōlē

1 Atón áde sékoo'é ahób ádíi nén; dewóó ene ndín e prise ambáámbáa awě adyεé é ekáá émbáá é atii dé nkamlēn á Dyōb á Ngum ámīn. 2 Abenle' Dyōb wéε bwēm ábē é'sáá é'díí á hōm áde ákóó ebem é Dyōb abé. Sāη Dyōbε mwēn móó alóó échē ebem, saké baányoη.

3 Bépwεde prise ambáámbáa tée ábe Dyōb ndε ne mende mé elém. Né-óó, anén prise ambáámbáa mómpē atāηgéné chōm awóη éche ábeé Dyōb.

4 Bōōb-pōó, nzé émbē nén bán ambé á nkōηsé, né éebáá prise ne abé dēn, áyāle nén beprise bédé ábe bēbage Dyōb mende ngáne mbéndé éhεdεé.

5 Nsón míme ábē beprise bēbeleé ídíi nēε e'chemléd ne edíídingε é' mekan míme médé ádyōb. Debíí

nê áyāle nén, áde Mosεε áhóbé aá mólōo' ebem é Dyōb, Dyōb dénsim mó etúu áte aá, “Nyín nén wéε mólōo chōm ésyāal á yāl e échē ebem nyaa e nlōntéd eche rílúmté wε á mbōod mīn.” ⁶ Boη bōob, nsón míme prise míme bébágé Yesuε rítómé nsón míme ábē beprise bé' bōód. Melemlem nê dōo nchemtεn míme Yesuε ápééné átínté e Dyōb ne ábē bad, rítómé nchemtεn mé'sō míme bēmpεénné, áyāle nén, Dyōb ábágé bad akag aá móōbē bó bwēm é' bwām.

⁷ Nzé émbē nén bán melě mé'sō mēnkwoǵnéd ábēl bad békobned á'sō é' Dyōb, melě mémpēe méehednad-taá. ⁸ Boη Dyōb dénniyīn awusé ne ábē bad, anhób-pe aá, “Me Sánǵwéé nhóbe' nén mεé e'pun é' bīn é'húε áde mémwēē melě mékōōlē ne bad bé Israel ne bad bé Juda.

⁹ Mmē melě méebáá néε melě míme mémwēē ne ábāb betaa áde ríchǵǵé bó á ekáá boη mbídén bó á alon á Egipto. Bénkēnhídté mímē melě. Né-ōó, menhúd bó dīd áyāl.

¹⁰ Dyōb áhóbé ámpē aá, Me Sánǵwéé mε-εé nhóbe'. Bōob-pōó melě míme mémwēē ne bad bé Israel á pōndé echē ehúε' á'sō médii nén: Mǵbēl bēbíí échēm mbéndé, bēwōη-'ε nlém áhíd chó. Mēbē ádab Dyōb, bó-'ε bēbē ábēm bad.

¹¹ Bó modmod éeyágédté waáb,

modmod éeláá-'áá mwănyan nén aá ábíi Dyöb,
 áyāle bó moosyāel bēbīi me,
 bootya bésad, kááη ne bémháá.

¹² Mēélagsén nímab mbéb,
 méekamtén-naá nímāb mewusé.”

¹³ Ahób áde Dyöb áhóbēé tâηgene melĕ mékṣṣlē,
 álŭmte' nén bán abelē melĕ mé nchun nítómé
 pónđé. Chōm kēhéé éche étóme pónđé, éche
 échune-'ε, mwămpīn ní pónđé éebháá ámpē ne abé
 dĕn.

9

*Abēle á Dyöb dé ekob é yāl
 ne abēle á Dyöb dé Edāádāη*

¹ Bōōb-pōó, kááη ne melĕ mé'sō ménwōη mbéndé
 éche béhídé'áá ábele Dyöb, bēnwōη-ge abwōg á
 hōm á nkōŋsé wēε bēbēnlé'áá Dyöb. ² Bēnlōη
 ebem éche énwōη toη éβε. Toη echĕ embé á'sō
 béchágé'áá chó bán Hōm áde Asáá. Atii dé etrukāη
 ábédé áwēd-te, tébelε abé, ne ewεle éche bēbágé
 Dyöb mende. ³ Abad démbē áde ákábé toη e'só
 ne toη embíd áte. Ene toη eche ebédé ámbíd
 e abad béchágé'áá chó bán Hōm áde Atómténé
 Asāη. ⁴ A toη-tē wē, menyán nīme bēbēnlé gōl nīme
 béhyāηté'áá e'twé ámīn áβε Dyöb edúbé mébédé
 áhed. Ntyág nīme béchágé'áá bán ntyág mé melĕ
 mōmpē nībédé áhed. Mmē ntyág bēnkŭtēn mō pēd
 ésyāēl ne gōl. Á ntyág-te wē, apom á gōl áde ábédé
 mána áte abédé áwēd-te. Ntōη nīme Arōne nīme
 ménkāg byáá, nībédé áwēd-te. E'pēd é' meláá é'βε
 ábe bēntenlé mbéndé áyāl bōmpē é'bédé áwēd-te.
⁵ Á ntyág mīn wē, bwēm é'bédé é'βε, ábe bēbélé
 á nwágēn ní ángel, ábe é'lŭmté'áá ehúmé é Dyöb.

Mepab níme ábê bwēm ménkūtēn ebéd é ntyág wéε ábédé hōm dé alagsen dé mbéb. Boη ábê bwēm é'syāāl deéhēlēε-se dékoη bó ahób bōob.

⁶ Bémáá'áá chōm ésyāāl anabe boη, beprise bésóle á toη é'sō epun-té bēbelé' nímab nsón. ⁷ Boη prise Ambáámbáa mwēmpen móo asóle á toη echē edé áte. Asóle áhed mwē-té ngen póg. Eesóléé mbéd áde éewanléé mekií mé nyam áβε Dyōb mendε áyāl e mbéb nímē ne mí bad bēmpēe, níme bēbelé ésebán bēbí bán bēbelé mbéb. ⁸ Edædæη éche Esáá ébele nímén mam álúmed syánē áte nén aá, abenled áde dédíi débēnladté ebem é nkōηsé, ábélé nzii eesaá syánē áπε á Ebem éche Esáá wéε Dyōb ádíi. ⁹ Echē ebem élúmte mekan níme mébenlad chii. Elúmte syánē nén bán ndε ne mendε mé nyam níme bad bēbágé'áá Dyōb, méehelée-se mébel nlém níme mod awē abage mendε se ríkélé á abum. ¹⁰ Mmén mbeltéd rísyāāl rínōne' dásō adyé á ndyééd, amwé á mīm ne nyaa é mekan émpēe híin échē bad bēbelé'áá ásáad yāl. Mmē mbeltéd rídíi mbéndé e ekob é yāl ngên, éche émaá á pónde eche Dyōb dénabéeé mam mésyāāl.

Mekií níme Yesue móo médé ndε echē esáá

¹¹ Krístæ amaá ape. Móo adé Prise Ambáámbáa a mekan mé bwām níme mémáá ape. Abele níme nsón á ebem éche étómé ebem é nkōηsé, élón-ne mbom tómaa ebem é nkōηsé. Saké baányoη bēlóo échē ebem. Eesaá ebem éche édé á nkōηsé. ¹² Ade Yesue ásólé á ebem-tē wē, ansól ádé Hōm áde Atómténé Asáη ngen póg ne ngen ésyāāl. Saké mekií mé mbód ne mé nyag ânkeénné áwēd-te áβε mendε. Boη nímē mekií

mèn mṓo ántēdtē. Ambenléd mṓ ákṓde syánē á mbéb-te ábel débê á alongé á ngíndé ne á ngíndé. ¹³ Ngen e'só, bétédé'áá mekií mé mbód ne mé nyag, bétéd-te mbúmbú é etum é nyag éche béhyánté, bémwagtáád bad á yǎl ábe béésáa á'sō é' Dyöb, ábel bésân. ¹⁴ Nzé édé nén bán mekií mé nyam méhēle méwōḡ ngíne ábel bad bésân, né élúmte nén bán mekií níme Krīstæ méwóó ngíne bwāmbwam, eche ehēle esáád bad. Abagé eche yǎl eche eewóo mbéb ké nhóg néε mendε, ákṓde syánē moosyáál. Ambel nén á ngíne e Edæádḡ éche Esáá éche édé á ngíndé ne á ngíndé. Mmē mekií mṓo mésânṡe syánē nlém á abum ábel nén deébēlē mekan mé mbéb níme mépiinéd syánē kwééd. Boḡ pεn detánḡéné Dyöb dé alongé abele.

¹⁵ Né-'aá ákṓá boḡ Krīstæ abé mod atíntē a melḡ mékṓlē ábel nén bad ábe Dyöb ápwédé békud nnam níme mébē abé ne abé. Mmē nnam mṓo Dyöb áhóbé aá mṓbḡ ábe bad. Kwééd echē Krīstæ áwédé chṓ ekṓá boḡ nén ábenlad. Eche kwééd ekṓdté bad ásē e mbéb níme bēmbenlé áde melḡ mé nchun médii mékámíánnáá bó. ¹⁶ Bṓb-pṓó, melḡ médii néε nlyáge. Póndé ké ehéé áde mod alyáḡkéé, étánḡéné alúmed nén bán mod awē abele níme nlyáge amaá awé boḡ behídē chōm éche ályáḡké. ¹⁷ Nén ádé áyāle nén, á póndé echē mod áwédé dṓo níme nlyáge níbáḡkē ngíne. Méébáḡkē ngíne á póndé eche mod awe abelé níme nlyáge ádíí adé á alongé. ¹⁸ Nê dṓo ákṓá boḡ ké melḡ mé'sō níme Dyöb démmwēε ne baányoḡ ménkēnwōḡ ngíne ésebán mekií mésyṓḡke. ¹⁹ Se' bṓód, Moσεε anláá bad mbéndé ésyāál éche Dyöb dénhōbpē aá bad behíd. Ade ámáá bó aláa, antéd mekií mé

nyag ne mé mbód, ákumtén ne mendíb. Ambenléd ngen e bwel é' hísab ne nyon é mbód éche éyáge', ámwagtéd nímê mekií á kálag eche mbéndé ébédé áte, ámwagtéd-te bad á yál. ²⁰ Ade amáá nímê mekií amwagted, anhób aá, “Mmén mekií mós melúmte' nén bán melē mé Dyöb méehənlánné.” ²¹ Melemlem nê dós Mosεε ámmwagtédte nímê mekií ámín e ebem é mendε, ne ámín e bwēm é'syāāl ábe bēbēnládtáá áβε mendε. ²² A mbále, émbē nén bán á mbéndé, chöm ké éhéé éche bémwágtédé mekií áyāl chós bad bétédé'áá bán ésáá. Mbéb-πε méewóo'έ alagsen ésebán mekií mésyógké.

Krístə eche yäl echē ábágé

née nde chós ehúdé mbéb

²³ Né-ós, nén dós dēnkəŋ boŋ ebem é nkōŋsé né bwēm é'syāāl ábe é'dé áwēd-te bésāŋtē bó ne mekií mé e'lém. Abē bwēm é'syāāl é'bédéε nwágen mé mekan níme médé ámín níme mékōŋté abé. Boŋ abē bwēm ábe é'dé ámín, bēntəŋgēn née bésāŋtεé bó ne mekií níme métómé mekií mé e'lém. ²⁴ Krístə enkēnsónlé Höm áde Asáá áde baányon bóbó bēbélé, áde ádé á nwágén á hōm áde ákōŋté abé. Adyōb dēn dós ánkεé asól. Ankē-ε áwēd nēŋgáne mod awē ahóbpe' syánē wεε Dyöb. ²⁵ Enkēnkaá-'áá áwēd áβε yäl née mendε ngen ne ngen. Enkēnkáa nēŋgáne prise ambáambáa ákagké mwě téé á Hōm áde Atómténé Asāŋ áβε mendε mé mekií mé elém. ²⁶ Nzé née émbēē, né Krístə antəŋgén née átagεé ngen ne ngen taase nkōŋsé míbootad. Boŋ chós-ε énkēmbáá nē. Krístə ampě ngen póg ne ngen ésyāāl bōob áde nkōŋsé níkagké ape á asóg. Ambě eche yäl nēŋgáne mendε

âhúd mbéb mí baásyāāl. ²⁷ Nê dōo moonyon asyāāl átāngéné awé ngen póg, bonj ámbíd e pónde ákud nkáásé ní Dyōb. ²⁸ Melemlem nê dōo Krīstəə ábágé eche yāl ngen póg ne ngen ésyāāl âhúd mbéb mí bad híin. Apě-'ε ngen éche élónténé éβε, saké âhúd mbéb mí bad, bonj apě âson alongé á bad ábe básine mó.

10

*Krīstəə ábágé eche yāl
ngen póg ne ngen ésyāāl*

¹ Mbéndé éche Dyōb dēmbéé bad bé Israel ébedéε ngēn nēngáne nwágén mé mekan mé bwám míme méhúε' á'sō. Echē mbéndé éehelélé-σε ékon syánē alúmed ngáne míme mekan mébēε. Beprise bébage' Dyōb mendε abε ne abε, mwě ne mwě-té. Chán-nō échē ndín é mbéndé éche bébageé échē ndín e mendε éhele ébēl bad ábe bédé benben ne Dyōb básán? Ehelélé. ² Nzé émbē nēn bán béhélé'áá, né bēnkēnsógké Dyōb mendε abε-yε? Né bēnsōg áyāle nēn né bad ábe bébage Dyōb mendε básáá'áá ngen póg ne ngen ésyāāl, né béetage'áá-ε áte bán bébélé mbéb. ³ Bonj míme mendε mēn-εé métímé mékamtan bad mwě ne mwě téé nēn bán bébélé mbéb, ⁴ áyāle nēn mekií mé nyag ne mé mbód méehelélé σε méhúd mbéb mí bad mbéd.

⁵ Nēn dō-'áá dēnkəŋ bonj áde Krīstəə ápédé á nkōŋsé-te aláá Dyōb áá,
“Saké mendε ne ndε éhedεé.
Ebōŋséné me yāl e moonyon echě méβεé wε nēε mendε.

⁶ E'lém ábe béhyánté á menyán,

mende-’ε ámpē míme bad bébageé wε áhúd mbéb
 mí bad,
 béewōgtēē wε menyinḡe.

⁷ Dó-’aá ríhóbéé mεé,
 ‘Με nén A-Sán,
 mbōḡséné âbel ngáne éhedeé
 melemlen ngáne éténlédé áyāl echēm á kálag
 echōḡ.’ ”

⁸ Ansébé ahób aá, “Saké mende ne nde éhedeé saá-
 kaá e’lém ábe béhyánté á menyán áhúd mbéb
 mí bad é’wōgte wε menyinḡe” kénéé édíí nén bán
 bad bébéle’áá mímén mekan ngáne mbéndé e
 Mosee éhedeé. ⁹ Ambé ambád aá, “Με nén A-
 Sán, mbōḡséné âbel ngáne éhedeé.” Né-óó, Dyōb
 ásídté mende mé’ bōód á nkag âbel boḡ átimeḡ
 mende míme Krístæ. ¹⁰ Akwénten áde Yesu Krístæ
 ákwénténé abel ngáne Dyōb áhedeé boḡ ábe eche
 yäl nēḡgáne mende, ábéle syánē desáá á’sō é’ Dyōb
 ngen pōḡ ne ngen ésyāäl.

¹¹ Nsón míme beprise bé Israel nídíi átyéem ábe
 Dyōb mende mehóg ne mehóg epun téé. Mmén
 mende mó-’ε méehelée se méhúd mbéb mí bad
 mbéd. ¹² Boḡ Krístæ pen abagé mende mehóg
 míme méwóó ngíne áhúd mbéb mí bad ngen pōḡ
 ne ngen ésyāäl. Ámbíd enê, andyéé Dyōb á ekáá
 émbáá. ¹³ Áhed-taá ádyée ásin pónḡé echē Dyōb
 débenlé boḡ ákōḡtéd ábē bad bé ekoyí ámín ne
 mekuu. ¹⁴ Ayāle mende mehóg mwēmpen míme
 ábágé, abelé bad ábe áhúdé mímab mbéb básáá
 nyaa eche elóné mbon.

¹⁵ Edaðāḡ éche Esáá chómpē élúmté syánē áte
 nén bán nê ádé mbále. Enhōb aá,

¹⁶ “Sánḡwéeé ahóbé aá

‘Mmén melě mós syāābōō sémwēē
 á pónđé echě ehúe’ á’sō.
 Měběl bėbíí échēm mbéndé,
 mibel-le ngáne bėechatėnné chó mbėd.’ ”

17 Anhób ámpē aá,

“Méekamtén-naá mbėb
 ne mewusé nímāb ámpē.”

18 Dyōb áamáá bad mbėb alagsen. Mendε ké
 mehóg méesaá ámpē nıme bad bėtąngėné abε
 ākud alagsen dé mbėb.

Syánē dépe benben ne Dyōb

19 Né-ōó, a-baányan dewóó kunze āsól áđé abwóg
 á Hōm áde Atómtėné Asán. 20 Yesuε adıbnėdé
 syánē nzii e ekóólé echě epεene’ alongé abε áde
 ábágé eche yāl. Eche yāl edé nęngáne abad áde
 dėnkān syánē āpe wée Dyōb ádíí. 21 Syánē dewóó
 ndale e prisε awě anone’ bad bé Ndáb e Dyōb.
 22 Né-ōó, syánē désıde benben ne Dyōb ne nlém
 nhóg, désım-me nlém rısyāāl áwē. Nén áde áyāle
 mekií nıme Yesuε ásyógé á awog, mėbėlé nlém
 rıkėnlé syánē á abum, awōbpé-’ε syánē ne mendıb
 nıme mėsáá áte. 23 Déwėd adúbe áde dėdúbpé
 achāned, désım-me nlém áhed, áyāle dėdúbpé
 nén bán Dyōb áde ábele dyam áde áhóbé aá
 móōběl, éche ehób éēhūnēē á ndōob. 24 Dėnən
 ngáne déhele dewėd nhóg ne anıníí nlém á abum,
 ābel dėdān dėbele-’ε mekan mé bwām. 25 Deebág
 bán deébōmēē pónđé ésyāāl ngáne donge á bad
 bėbeléé. Boņ pen débê déwėde’ nhóg ne anıníí
 nlém á abum, tanęe bōob áde nyényıneé bán Epun
 éche Sāngwéeé ápeé edé benben.

26 Nzé dedíi dekoó' mekan mé mbéb abel áde démáá mbále abíi, né mende ké mehóg méesaá ámpē míme méhūd mímê mbéb. 27 Bon nzé mod adíi akoo' mbéb abel, né mbwóg móó mébē mó áte nén aá Dyöb dékwid mó nkáá é Epun é Nkáásé. Béhyāād mó á ebonde é muú é ngíne échē éhyāād bad ábe bétāngan Dyöb. 28 Kénzée awě eehidé' mbéndé eche Mosē, bon bad bébe ké'ε béléán bēbíd mbón nén bán eehídee mbéndé, bēbelé bēwúú mó, bēewōgē-ε mó ngol. 29 Nzé mod-ε eetéde Mwān a Dyöb née dyam, eetéde mekií mé melē mé Dyöb míme mébélé bon asān née dyam, ásyāē-ε káāne Edāádān eche epeene nsimé, né chán nkógsen míme ene ndín e mod ríhele mbé? 30 Debíi mod awě anhób aá, "Mékōgsen bad. Mētimtén bó áyāle mbéb míme bēbélé." Anhób-pe ámpē aá, "Sāngwée ákāād ábē bad." 31 Edé ebébtéd ne kénzée awě ahúné á mekáá mé Dyöb dé alongé ákud nkógsen.

32 Bon nyéēchatán ngáne nyémbē-ε á mbooted áde nyékúde e'nyínen bé ekide. Ene pónde, kénéε nyēnkudté metake mé ngíne, nyēnkan nlem. 33 Pónde ebédé échē bad bēwógté'áá nyé e'sōn á'sō é' bad, bétagté-ε nyé. Donge á pónde ámpē nyēbágé'áá ne bad ábe békúde échē ndín é metake. 34 Nyēwēnnádtáá bad ábe bēmbē á mbwōg. Ké áde bēndummé nyé bwēm, nyēmbé nyēbé menyinge, áyāle nyēmbíi nén bán nyēwóó bwēm ábe é'tómé nē ábe bēbē abé ne abé. 35 Né-óó, nyēbē nyēwēd nlem á abum, áyāle nén Dyöb ábage nyé nsábe míme ríchábé ámin. 36 Nyētāngéné awesen ábel nén nyébel ngáne Dyöb áhedéé, nyékud-ε chōm éche Dyöb áhóbé aá móóbē

nyé. ³⁷ Eténlédé á kálag e Dyöb nén bán,
 “Mwämpin ní pónidé,
 mod awě atónjéné aɛ, äpě,
 éebébed-taá pónidé.

³⁸ Abêm bad ábe bébele mekan níme métónjéné
 bēbē á alongé áyāle bédúbpé ábêm e'yale.
 Bon pen kénzée awě atimné mbíd,
 méewógénné mó menyinge.”

³⁹ Syánē pen deesaá nyaa é bad éche étimén mbíd
 ébós-’ε. Dēdīi bad ábe bédúbpé Dyöb, békúdé-’ε
 e’sósoŋ.

11

Adúbe

¹ Adúbe ádíi áwóŋ nlém wεé mósókūd chöm éche
 mósúmé nlém áyāl. Amad nén wεé chöm éche
 mósnyinnēē dīd ékóó abé. ² Adúbe áde bad bé’
 bósód béndūbēē Dyöb dós dēnkəŋ bon Dyöb ábēén
 bós menyinge.

³ Adúbe dós ákás bon desóŋtén nén bán eyale é
 nsəl chós Dyöb áhagné nkōŋsé. Né-ós, bwēm ábe
 dényinnēé dīd é’húú ne chöm éche déenyinnēē dīd.

⁴ Adúbe dós dēnkəŋ bon Abεε ábe Dyöb mende
 mé bwām níme méntōm níme Keenε ámbéé
 Dyöb. Adé adúbe dós dēmbēl bon Dyöb ábēén
 mó menyinge née mod awě abele mekan níme
 métónjéné. Nén dénnynēd ne akob áde Dyöb
 dēnkobpé mende níme Abεε. Adúbe dós-’aá ákás
 bon, kénéé ámáá awé, abé álāngē bad mam.

⁵ Adúbe áde Enəge dós dēnkəŋ bon eenyinne’
 kwééd dīd. Bon pen Dyöb dēnkēén mó ámín,
 bēnkēnyín-naá mó ámpē. Eténlédé nén bán,
 byánán Dyöb dékēén mó ámín, abelé’áá mekan

míme méwógté'áá Dyöb menyinje. ⁶ Modmod eéhlēē-se awógéd Dyöb menyinje áde éedúbpéé Dyöb. Nén ádé áyāle kénzéé awě ahede ape benben ne Dyöb, atāngéné adúbe nén aá Dyöb ádé, adúbe-ε aá Dyöb désābē bad ábe béhede mó abíi.

⁷ Adúbe dōō dēnkāḡ boḡ Noa awógén Dyöb áde Dyöb dénlāā'é mó mam míme mébenléd á'sō é' pón dé. Kénéé édíi bán pón dé eched enkēnyínénne míme mekan díd, ambēl ngāne Dyöb dénlāā'é mó. Anlōḡ bāle é'mbáám bāa. Awēd-te dōō bōōbe áde abum á ndáb bénsānlē békūd-te e'soosōḡ áde mendíb ménlōnnē nkōḡsé áte ísyāāl boḡ chōm ésyāāl éhó. Abel áde Noa āmbenlé nē, dénlūmēd bán mbeltéd ní bad bé nkōḡsé rídé mbéb. Adúbe pen áde Noa ánwōḡgē dēmbēl Dyöb déntēd mó nēe mod awě abele mekan míme métāḡgéné.

⁸ Adúbe dōō dēnkāḡ boḡ Abrahamē awógén Dyöb áde Dyöb dénlāā'é mó aá áhide á dyad wēe ábédé, áke hōm démpēe á mbwóg eche Dyöb dēmbōḡsénne mó abe. Anwógén Dyöb ákē-ε, kénéé énkēmbíí'é wēe ákagké. ⁹ Adúbe dōō dēnkāḡ boḡ áke ádyēē á mbwóg echē Dyöb dénlāā'é mó aá móhōbē móō móōbe mó. Ambé áwed nēe nken. Aisigē bó Jakōb bōmpē bēdyéé'áá á e'bem-tē. Dyöb dénlāā bōmpē melemlem ngāne ánlāā'é Abrahamē. ¹⁰ Abrahamē adyēé'áá á e'bem-tē wē á sine' pón dé eche ádyēé' á dyad ámbāá áde ásumnéde, áde Dyöb dēn átíidē boḡ alōḡ-ε. ¹¹ Adúbe dōō dēnkāḡ boḡ Seraa abé nkoḡ kénéé āmmadté kōd e achád atóm. Andúbé nē áyāle andúbé aá, nzé Dyöb áhóbé aá móōbēl dyam, abelé alóned dō. ¹² Né-ōō, kénéé Abrahamē āmmadté achun bwāmbwam nyaa echē éhele'áá-se achyáá

mwän, nchyaátén rísyāāl ménhūū ne mós. Mmê nchyaátén mēmbuú áte nēngáne betintine ábe bédé ámin, ríbūū-’ε áte nēngáne nsíí míme rídé á nkag mé edíb é nkwe, míme béehelée-se bétón.

¹³ Abê bad bé’ bōód, bēnwōñ adúbe káñne á kwééd. Kénée bēn bēnkēnkudté chōm éche Dyōb dénlāā’é bós aá mōhōbē mós mōōbe bós, bon bēnyīn ábē bwēm nchabnede bēwógén-ne bós menyīnge. Bēnkēmbáñ-gaá ahób bán bédii beken ábe béewóo hōm áde bēdyee’é á nkōñse-te. ¹⁴ Bad ábe bēhōbe éché ndín é mekan bēlūmte nēn bán bēhede hōm áde bēchōgké ádāb. ¹⁵ Nzé bédii bēkám tánnáá wée bēmbīdtē, né bēnhēd nzii átim ámbid. ¹⁶ Bon bēntīm bēhede dāsō mbwóg éche eboó, nēdē mbwóg e ekombe é mīn. Né-ōó, Dyōb déekwāgnēē bós nzé bēchōgé mós bán ádāb Dyōb, áyāle amaá bós echab mbwóg abonñen.

¹⁷ Kénée édii nēn bán Abrahame mós Dyōb dénlāā’é aá bán bēbuú mós áte, adúbe dós denkññ bon abé mbonñsēn ábe Aisige awē abédé mīmē mpom mí mwän nēe mende áde Dyōb ákágé mós. ¹⁸ Aisige mós Dyōb dénlāā’é Abrahame aá, “Mbwēen ne Aisige dós ncháátén míme rílangé we meé wēkūd mébīdtē.” ¹⁹ Abrahame andúbé aá Dyōb áwóó ngíne ápuud ké mod awē amaá awé. Né-ōó, dehele dehób bán Abrahame ankūd Aisige ámbid áde ápúúdé. ²⁰ Adúbe dós dēnkññ bon Aisige ahób aá Jakōbe bós Esao bēkūd nnam pónde éche ehúe’ á’sō. ²¹ Ade Jakōbe ádíí benben ne kwééd adúbe dós dēnkññ bon ánāmēd mwän-téé awē Josebe. Anwúlén á ntón míme átōmnéé, ábe Dyōb edúbé. ²² Ade Josebe ádíí benben ne kwééd, adúbe dós dēnkññ bon ahób á’sō é’ pónde aá bad

bé Israel bébīd á Egipto. Dó-'áá dēnkǎḡ boḡ alógtén ngáne bétǎḡgéné mīmē ndim abel.

²³ Adúbe dǒo dēnkǎḡ boḡ Mosεε sáá bó nyan békōō mó á etún é ngǎn éláán áde bémáá mó achyáa. Bényyīn nén bán Mosεε aboó elóon bwāmbwam, bēnkēmbán-gaá ábóo mbéndé éche kǎḡ éntōmēdtē.* ²⁴ Adúbe dǒo dēnkǎḡ boḡ áde Mosεε áamá akwǒg, enkēnkwentén áá béchǎge mó bán mwǎn awě mwǎn a mmwaád awe kǎḡ e Egipto. ²⁵ Ankwentén ákud metake ne bad bé Israel tómaa áwóg bwám á mbeltéd mé mbéb-te á esǒḡ é pǒndé. ²⁶ Ne mó, annyīn nén áá ákud akwǎgké á nló míme Ane-awě-Bésinéé, áde nsábe míme rítómé nhǎn ní Egipto rísyāāl. Ambel nē áyǎle asiné'áá nsábe míme Dyǒb débéé mó á pǒndé eché ehúé'.

²⁷ Adúbe dǒo dēnkǎḡ boḡ Mosεε áhīdē á Egipto ésebán abáa' meliḡgá míme kǎḡ e Egipto. Ankan nlém abé áke nēḡgáne mod awě anyíne Dyǒb áde mod éēnyinnēē dīd. ²⁸ Adúbe dǒo dēnkǎḡ boḡ atíi Ngande e Nnyíme-ámīn. Anláá bad áá bémwagted mekií á mmwε mé e'kob ábel boḡ nzé ángel e Dyǒb epedé áwúu bán bé'sō, eewúé' bán bé'sō bé bad bé Israel.

²⁹ Adúbe dǒo dēnkǎḡ boḡ bad bé Israel béchābē edīb é nkwě éche béchǎgεé bán Edīb é nkwě éche Eyǎge'. Bēnchabé chí byánán békag á ndǒob mín. Boḡ áde bad bé Egipto béhóbé bán bómpē béchabe, bēnhō. ³⁰ Adúbe á bad bé Israel dǒo dēnkǎḡ boḡ e'ké ábe bēnlǎḡnéd dyad á Jeriko é'kwē

---

* **11:23** Kǎḡ e Egipto entóméd mbéndé áá béwúu bán bé baachóm bésyāāl ábe béchyáá ekóólé ábe bédé mwě níbe átímé áse.

áde bad bé Israel béhyômnédé bó epun saámbé.
³¹ Adúbe dóo dênkəŋ boŋ akwalεε awè béchágé'áá bán Rahabε enkênwé áde bad ábe bénwūēn Dyöb nló áte bénwēē. Nén dēmbεnléd áyāle anköb bad bé Israel nken áwe ndáb, áde bélómé bó áhyε dé anən dyad áte á mesəəm-tê.

³² Mbê níkag á'sō-yε? Póndé eésaá echě níhele nláá nyé mam áyāle bad nēŋgáne Gidionε, Baragε, Saamsinε, Jeftaa, Dabidε, Samwεε ne bekal bé edəádəŋ bésyāāl? ³³ Adúbe áde ábê bad dóo dênkəŋ boŋ bétóm meloŋ áte níme bóbōō bēnwän bel. Bélyágté'áá bad ábe bēbédé ásē echáb nyaa echě etəŋgéné. Bēnkūd-tε bwēm ábe Dyöb dénhöbpē áá móōbε bó. Bēnkəŋ nsəl ní ngii. ³⁴ Béndimēd e'bonde é' muú. Bémbid á mekáá mé bad ábe bēhédé'áá bó páá awūen. Kénéε á mbooted bēnkēnwōŋgé ngíne boŋ Dyöb dēmbě bó ngíne, bēbédéε sánze é ngíne bēwanne' sánze é meloŋ mémpēe, éche sánze étōmē' mehélé. ³⁵ Adúbe dóo dênkəŋ boŋ doŋge dé bebaád ányín néε ábāb bad ábe bēmmād awé bétímé ámbīd á alongé.

Doŋge á bad pen bēnkūd mbéte káəŋ bēwé. Bēnkēnkwenténné Dyöb abāŋ á yäl ábel bétéde bó. Bēmbel nē áyāle bémbíi bán bēpuú békūd alongé áde ádé bwām tómaa dé nköŋsé. ³⁶ Doŋge démpēe dēnkūd metake, awel áde bad bēwéláá bó, bēbōmé-'ε bó. Bēnhəŋ doŋge bēhé-'ε bó á mbwəg. ³⁷ Doŋge ábédé áde bēnwūēnnē meláá, bēmpēe-'ε bésél bó áte e'sóŋ é'be. Bēnwūēn bēmpēe páá. Abē bad bēwáá'áá e'kob é'mbód béhyômne'. Bēbédéε betóótōkē bé bad, békudé' metake, békudé-'ε ndutul á mekáá mé bad bé ekəyí. ³⁸ Eehədnád-taá bán bad bé bwām néε bó bēbê á nköŋsé mé mbéb wén.

Bétámnádtáá á ehyánge ne á mbɔɔd m̄n, bédyεé' á e'láá-tê ne á e'lôm-tê.

³⁹ Adúbe áde ábê bad bésyāāl dēnkāḡ Dyōb ábéén bó menyinḡe. Boḡ ké nê, bēnkēnkudté chōm eche Dyōb dénhōbpē aá mósḡbē ábē bad. ⁴⁰ Nén démbē áyāle Dyōb dēmmad atíi aá mósḡbē syánē chōm éché étómé chōm éche ánhōbpē aá mósḡbe bó. Antíi nén aá, nchoo ne syánē dáo ábê bad békwoḡnédté áwe e'só.

12

Dyōb dáo áde syánē Sáá

¹ Ngáne édíi-'aá bán enén ndun e mod elāḡnéde syánē edé-'ε mbōḡ, tāḡḡene adúbe áde déwóó, detāḡḡéné desídéd kéchéé éche ékáā syánē nzii á nkāḡ, détedē-'ε mbéb míme níháá syánē. Detāḡḡéné néε dékáá nlém ānyāged mehélé míme Dyōb áhóbé aá dényāged. ² Detāḡḡéné néε désúmé m̄id wēε Yesuε mwēn, áyāle mó alyāḡte syánē áwōḡ adúbe. Mwēn-naá áwōḡḡēn syánē kááḡ dépid-te dó á asóg. Ankwentén áwé kwééd e e'sōn á awōḡ, enkéntéd-taá ádé akwāḡké néε dyam ábel nén ákud menyinḡe míme Dyōb ákōḡnéde mó. Nê ábélé-'ε bōɔb, adyεé á ekáá é mbáá á atíi dé nkamlēn á Dyōb.

³ Nyékamten ngáne Yesuε ānkwenténné metake akud á mekáá mé bad bé mbéb ábe bēnkáó mó. Nyékamten míme metake ábel boḡ nyéekómé', nyéédūlē-'ε mekuu ámbíd. ⁴ Nzum eche nyéwanéé ábóded mbéb, eépédéé ndāḡke eche nló m̄mēn níhele ítóm. ⁵ Nyéēchatán e'yale ábe Dyōb dēmbēnlédté áwéd nyé nlém á abum, achāḡ áde ānchāḡké nyé aá ábe bán. Anhób aá,

“A-mwän, nzé Dyöb ákánné wε áte áyāle mbéb
 míme ébélé,

etéd mímé nkáne áte née dyam dën.

Nzé Dyöb ákógséné wε, yǎl eehóó' wε áte.

⁶ Bíí nén wεé mod awě Dyöb ádáá, móo ákânneé áte.

Mod awě átédé née awe mwän, móo ákógsanné.”

⁷ Né-óó nyéwεsen mímé nkógsen áyāle nén, rílúmte
 nén bán Dyöb átédé nyé née ábe bán. Mwän ahée
 adé awě sáá éékógsānnē áyāle awusé áde ábélé?

⁸ Nzé nyéekūdē nkógsen áyāle mbéb míme nyébélé
 ngáne bán bé Dyöb bésyāal békudεé, né nê álúmte'
 nén bán nyéekoo'ε bán bé Dyöb abé. Né nyédii

bán ábe béchyáá á asón. ⁹ Nzé ábēd besáá bé
 nkōḡsé béhele békōgsēn syánē áyāle mbéb míme
 débélé, débagé-'ε bó edúbé, né detāḡgéné Sáá awēd
 awě adé ámín edúbé abε tómaa nê, ábel débê á
 alongé. ¹⁰ A esón é pónde dáo ábēd besáá bé nkōḡsé

békógsanné syánē, kéchán áde ébōḡnéde'-ε bó dáo
 bébelεé. Dyöb pen ákógsan syánē áwōḡgen syánē
 ábel nén débê bad ábe besáá ngáne mwën ámpē
 ásáá. ¹¹ A pónde eche dékúdē nkógsen, dewóge
 mbéb áte, deewógéé bwám. Bon ámbíd e pónde,
 kénzée awě mímé nkógsen ní'yágté debyée, abelé abé
 nsan, ábelé-'ε mekan míme métāḡgéné.

¹² Né-óó, mekáá míme mēmmad nyé achii áte,
 nyéwéd mó áte. Nyéēmwāg-kε se mekuu mésāgē
 nyé ásē. ¹³ Nyébê nyéhídé' nzii echē etyéémé ábel
 nén bad ábe bésyāgte', béenabpé eped atim, bon
 bédyεε bwám.

Elébé áwógen Dyöb

¹⁴ Nyéwan áte ábé nsan ne moosyáal. Nyéwan-
 ne áte ámpē áwōḡ abé áde ásáá, áyāle ésebán

mod asáá, eéhēlēē-se anyín Sánḡwéé. ¹⁵ Nyényín nén bán nyé modmod nyéebóó' é nsimé ní Dyöb akud. Nyényín-ne nén bán nyé modmod nyéesaá nēḡgáne mbál mé mbéb míme nzé níkwógé mbélé níḡēēn ndutul, mbébed-te mbál mémpēe. ¹⁶ Nyényín-ne nén bán nyéekábéé mesón, nyéébélé-'ε mam née bad ábe béēwōḡne Dyöb pónde ḡgáne Esao ámbenlé. Esao ansóm kunze echē ánwōḡgē née mwān a'só á etútú é ebwōḡ é ndyééd ehóg. ¹⁷ Nyébíí nén bán, ámbíd e nê, Esao ahedé'áá aá sáá ánamed mós, boḡ sáá ambāḡ mós anamed. Kénéε áंची' é bwāmbwam, nzii enkēnbáá áhəḡḡen dyaḡ áde dēmbenléd.

¹⁸ Nyékamtēn nén bán hōm áde nyétyéémé bōōb ádíí a'só é' Dyöb. Nyéetyéemé nēḡgáne bad bé Israel béntyēēmmē benben ne mbōōd e Sinai e nkōḡsé echē muú ní ḡgíne mbíde'áá ámín. Adé béntyēēmmē áhed, ḡḡḡen e ehíntén embé áhed, bín é'sūdēn áte, ekukud é ḡgíne-'ε étōme'. ¹⁹ Bénwōḡ esaád é elon, béwōḡ-ke ehób. Mbwōḡ ní ḡgíne ménkōb bós. Bénchāḡ Dyöb nén bán eehóbé' ámpē. ²⁰ Bénchāḡ Dyöb nê, áyāle dyaḡ áde ánlāā' é bós aá bébel dénwōḡēd bós mbwōḡ bwāmbwam. Anhób aá, "Chōmchōm éekidtan enén mbōōd. Nzé ké nyam ekidténe chós, bélúm chós meláá káḡḡ ewé."

²¹ Mekan mímé bēnyínnē ménkōbēd bós mbwōḡ bwāmbwam. Mbwōḡ ménkōb káḡḡne Moseε. Anhób aá, "Mbwōḡ níḡḡte mε." ²² Boḡ nyépen, nyépedé benben ne mbōōd e Zayōn. Nyépedé bōōb á dyad áde Dyöb dé alonḡé. Adé dyad ádíí Jerusalem awē adé ámín. Awēd-te, áḡḡel bííb, éládné áte ne menyḡḡe. ²³ Nyémpē nyépedé á nlatén mí bán bé'sós bé Dyöb ábe Dyöb átélé mīn

ádyōb. Nyêpedé wée Dyōb áde ákáadte' moosyāál. Nyêpedé áfínté e e'dáádəŋ ábe bad bé bwám ábe Dyōb ábélé békwoǵnéde. ²⁴ Nyêpedé wée Yesue awě adé mod afínté a bad ne Dyōb á melě mékōlē. Nyêpedé bəəb wée Yesue ámwáǵtéde nyé nímē mekií. Mmē mekií mébáǵé syánē nsimé tómaa mekií níme Abelē. *

²⁵ Nyényín nén bán nyéekōnléé Dyōb metúu tŋgəne dyam áde álŋgēé nyé. Bad ábe bēnkēnwóǵén mod awě Dyōb dēmbanée á nkōŋsēte áléb bad, bēnkūd nkóǵsən. Ngáne bēnkudté nkóǵsən, syánē ámpē detŋgéné nkóǵsən akud nzé deewóǵe elébé éche ébídé ádyōb. ²⁶ Bəəd áde ánhəbpē akan, nkōŋsé ménsāǵnéd ásē. Bəəb-pə ahóbé nén aá, “Mǎběl nkōŋsé nísāǵnéd ámpē. Saá-kaá nkōŋsé mwēmpən mēsāǵnéd, mǎběl káŋne ekombe é mŋn chómpē ésāǵnéd.” ²⁷ Ahób áde ahóbé aá, “Ámpē” álŋmte' syánē nén bán Dyōb déhūd bwēm ésyāál ábe bésāǵnéd ásē. Abé bwēm é'díi bwēm ábe áhǵé. Aběl nē ábel boŋ bwēm ábe béesāǵnéd é'lyəǵ.

²⁸ Né-əó, désāǵnən Dyōb áyāle nén abagé syánē mbwóǵ echě mod éheléé-se aságéd ásē. Désāǵnən Dyōb, débage-'ε mó edúbé nyaa echě éwōǵéd mó menyinǵe. Débele-'ε nē ne mbwóǵ ne edúbé ésyāál. ²⁹ Ne mbále, Dyōb ádēd ádíi néε muú níme nhyāŋte chōm ésyāál.

13

Abé áde áwóǵte Dyōb menyinǵe

* **12:24** Mekii níme Abelē méhede' metuuten, boŋ mekií níme Yesue mépəene dásō alagsən.

¹ Edənge é Bad bé Krīsto ébê ékag á'sō áfintê echên. ² Nyéebág bán nyéekobεé bad beken pón dé ésyāāl. Donge á bad békékōb ángel nken, áde béebí' é bán ángel chōó édé. ³ Nyékamten bad ábe bédé á mbwōg. Ebê byánán nyáābōō nyêdé áwed. Nyékamtan-nε bad ábe békude metake ásē e bad bémpēe. Ebê byánán nyémpē nyékude' mímê metake.

⁴ Mod-téé awē adé á ndáb e'wōngé ábage e'wōngé edúbé. Mod eekábé mesón á ebwōg. Nyéechatán nén bán Dyōb dékāād bad ábe bébele' e'tonjé é' mekan ne ábe békábe mesón.

⁵ Nyéēsūmē nlém áyāle edənge é mōné, nyébé-'ε menyinje ne kéchéé éche nyéwóó áyāle nén Dyōb áhóbé áá, “Méechenée nyé mbéd, méebán-'áá nyé áyāl.” ⁶ Né-ōó, dehele dehób ne nlém n̄syāāl nén bán,

“Dyōb dōó adé nwōngene awēm,
méebánjé dyamdyam,
cheé moonyon áhele ábēl mε?”

⁷ Nyékamten bad ábe bélyágté'áá nyé bōód, ábe bēnkálé nyé eyale é Dyōb. Nyényín nsón míme abé ádāb ábélé. Nyéhíd mímāb mekuu, nyédúbe ngáne bōmpē béndūbēē. ⁸ Yesu Krīstəə adé melemlem pón dé ésyāāl. Ngáne ámbēē chān, nê dōó ádíí chii, nê dō-'áá ábēē abé ne abé. ⁹ Nyéēm wāg-se ayáge ké áhéé áde áde nhəjlen áhəjlen nyé nlém á abum. Ebóó nén bán nsimé ní Dyōb múmó n̄wéde nyé áte saké mbéndé tən̄gene adyé dé medyé. Eché mbéndé éewōngānnē bad ábe béhíde chō.

¹⁰ Dewóó menyán mé mende míme beprise ábe bébage mende á ebem é Dyōb béewóó'ε kunze ádyé chōm áhed. ¹¹ Prise ambáám bāa, abage Dyōb

mende áyāle mbéb mí bad. Abelé atéd mekií mé nyam é mende asólén mó á Hõm áde Atómténé Asán. Bébélé bétéd ndim ní nyam pen, bébídén ámbíd e eyáde béhyáád mó. ¹² Nê dõó dênkǎḡ boḡ Yesue ámpē átag, awé ámbíd e e'ké é' dyad ábel boḡ nímē mekií mébel bad bésân. ¹³ Né-óó syánē ámpē dékε détân mó ámbíd e eyáde ábel boḡ syánē ámpē dékud e'sôn ábe ánkudté. ¹⁴ Dékε détân mó áhed áyāle nén deewóó'é dyad áde ásúmnédé á nkõḡsé-te wén. Boḡ desumé nlém ábé á dyad áde áhúe' á'sõ. ¹⁵ Né-óó, débê dékεne Dyõb mbwiined ne Yesue. Mmēd mekenag mébê nêḡgáne mende níme débagεé Dyõb. Dékag dékale' nén bán móó adé Sǎḡgwéé. ¹⁶ Nyéechatán nén bán, nyétǎḡgéné bwâm ábel wéε bad bémpeé. Kéchéé éche mod áwóó-'aá, áwõḡgan nhóg ne aníní. Echê ndín é mende chóó éwõḡte Dyõb menyinḡe.

¹⁷ Nyéwõḡne bad ábe bélyǎḡte nyé, nyésuded-te yǎl ásē e nkamlen nímāb áyāle bõó bénõne nyé. Bétyēem-me á'sõ é' Dyõb áláa mó ḡgáne bénóné'áá nyé. Nyéwõḡne bõ ábel boḡ bébê menyinḡe áḡõn nyé. Esehé nê, né béwõḡ ndutul áḡõn nyé. Né nê déewõḡgén-naá nyé.

¹⁸ Nyékánnad sé. Sêbíí nén bán nlém níkénlé sé á abum áyāle chõm ésyāāl éche sébélé. Sêhedé'áá bán sébel chõm ésyāāl nyaa echê etǎḡgéné. ¹⁹ Mbáde nyé achán nén meé nyékánnad sé ábel nén Dyõb ábel níwámsen atim ámbíd ábé ne nyé ámpē.

Mekáne mé asóg

²⁰ Dyõb dõó ábage' bad nsaḡ, dõ-'aá ápúúdté Yesue, Sǎḡgwéé awêd. Bõõb-põó, Yesue adii nêe

ndale a Nnɔn-a-mbód awě bėbėnlėdė nĩmė mekiĩ
 ȁbel nchemten nĩbė ȁ ngĩndė ne ȁ ngĩndė, ȁtĩntė
 e Dyɔb, ne ėche mbód. ²¹ Nkȁnne nėn meė,
 Dyɔb ȁbel nyėbė mboŋsėn ȁbel chɔm-tė ėche
 ȁhedėė ȁȁ nyėbel, nyėbė-’ė nyɔŋgė ȁbel mam nĩme
 mėtȁŋgėnė. Yesu ȁwɔŋgan nyė ȁbel mam nĩme
 mėwɔgte Dyɔb menyĩŋge. Ehũmė ėbė ne Yesu
 Krĩstȁ abė ne abė. Ebė nė.

E’yale bė asóg

²² A-bȁnned, nchȁȁ nyė meė, nyėkon ėchėn elėbė
 awóg. Enėn kȁlag echė nĩtėnlė nyė ėechabėė ȁte.

²³ Ndȁȁ meė nyėbĩi nėn bȁn bėbĩdtė mwȁnyȁŋ
 awėd, Timoti ȁ mbwɔg. Nzė awȁmsėnė me ȁtȁn,
 nė sũmɔ sėėpė ȁwėn.

²⁴ Nyėlentėd me bad ȁbe bėlyȁgte nyė bėsyȁȁl,
 nyėleled-te bad bė Dyɔb bėsyȁȁl. Bad bė Dyɔb
 bėmpėe ȁbe bėbĩdė ȁ Italia, bȁmpė bėlɔmmė nyė
 melentėn.

²⁵ Nsimė nĩ Dyɔb nĩbė ne nyė moosyȁȁl. Ebė nė.

Mel̃ Mékōōlē
New Testament in Akoose (CM:bss:Akoose)

copyright © 2011 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Akoose

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Akoose

bss

Cameroon

Copyright Information

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Akoose

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-21

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 29 Jan 2022

0143729f-907e-5098-b6ce-63b1629b8e48